เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๔

ธรรมมีอยู่กับทุกคน อย่าให้กิเลสหลอก

(พระจากประเทศลาวมากราบอาราธนา ให้หลวงตาไปเยี่ยมวัดทางลาวบ้าง) แต่ ก่อนเราไปอยู่เรื่อยนะ ไปทางเวียงจันทน์ ตั้งแต่ก่อนที่ลัทธิอันนี้ยังไม่มี พระข้ามไปข้าม มาทางโน้นทางนี้ไม่มีปัญหาอะไรเลย เหมือนบ้านเดียวกันนั่นแหละ ไม่ได้ผิดกันอะไร เลย พอลัทธิอุบาทว์นี้เข้ามาแตกฉานช่านเซ็นหมด พวกเปรตไปไหนเป็นอย่างนั้นนะดูซิ มีความกลมกลืนแน่นหนามั่นคงเป็นความสงบร่มเย็นได้ยังไง จึงว่าลัทธิอุบาทว์ จากนั้น พระเณรก็เลยห่างกันไป ประชาชนกับวัดกับวาทางนี้ทางโน้นก็เลยห่างกัน มาก็พวก เปรตพวกผีนี้ตรวจตราพาชีเข้มงวดกวดขัน เราเลย โอ๊ย มาตรวจอะไร ตั้งแต่โคตรพ่อ โคตรแม่มันก็ไม่ได้บริสุทธิ์เท่าเราองค์เดียวนี้ ว่าอย่างนั้นพอเลย มันจะมาตรวจเราหา อะไรเราไม่ใช่นักโทษ เข้าใจไหม มาตรวจนั้นตรวจนี้ ตรวจหาโคตรพ่อโคตรแม่มันอะไร อยากว่าอย่างนี้ ไม่เอาโคตรมาอ้างกูก็บริสุทธิ์เต็มเหนี่ยวแล้ว ว่างั้นพูดง่าย ๆ

ไม่ว่าเราเทศน์ที่ไหน ฟ้าหญิง เขาจัดที่ประทับให้ท่าน ท่านก็ประทับเวลา ธรรมดานะ พอเราขึ้นธรรมาสน์ปั๊บท่านก็ปั๊บมานี่เลย ทุกแห่ง ปั๊บมานี่เลย เวลาถาม แล้วเป็นยังไงฟังเทศน์ อ๋อ ท่านพ่อเทศน์ดีมีตลกด้วย เราก็เฉย ท่านฟังอยู่เรื่อย ๆ ท่าน ฟังเทศน์ของเรามากนะ ๑๐ กว่าครั้งนะเท่าที่เราจำได้ ที่ขอนแก่นก็ มัญจา วัดหลวงพ่อ ผาง อุดรก็ กุมภวา ทุ่งศรีเมือง กาฬสินธุ์ สุรินทร์ มุกดาหาร ปราจีนบุรี กรุงเทพก็ ศิริ ราช สวนจตุจักร สนามกอล์ฟรถไฟ สนามหลวง นั่นละฟังเทศน์มากจริง ๆ ฟังเทศน์เรา รู้สึกจะเป็นปรกติธรรมดาไปเลย ฟังไม่รู้กี่ครั้งกี่หน เทศน์ที่สนามหลวง พอเสร็จแล้วจะ ถวายของ เราก็ลงไปรับของแล้วถามว่าเป็นยังไงล่ะฟังเทศน์ ขึ้นอุทาน โอ้โห ขึ้นเลยทัน ที ท่านพ่อเทศน์ถอดออกจากจิตใจจริง ๆ มาเทศน์ ฟังแล้วกายเบาหวิวเลยว่างั้น แทบ ไม่รู้กาย นั่นละท่านถึงนั่งแน่ว คือจิตไม่ออกมาอวัยวะส่วนต่าง ๆ เจ็บนั้นปวดนี้ อยู่ภาย ใน เวลาฟังเทศน์มันถึงแน่ว กายเบาหวิวเลย แทบไม่มีกาย คือจิตเข้าอยู่ภายใน เวลา ฟังก็เพลิน

เทศน์ปฏิบัติกับเทศน์ปริยัตินี้ต่างกันอยู่มากนะ ไม่ได้เหมือนกัน เพราะเราผ่าน ทั้งปริยัติ ผ่านทั้งปฏิบัติ ปริยัติก็เทศน์ แต่เวลาเทศน์ตาก็มองหาข้าวต้มขนมอยู่ถาด ไหนบ้าง ๆ ตามองไปแล้วก็มองไปดูคัมภีร์นั้นคัมภีร์นี้เอามาเทศน์ เทศน์เพื่อข้าวต้ม ขนม เข้าใจไหม นี่เทศน์ภาคปริยัติ คือจิตมันออกนอกวิ่งใส่คัมภีร์ เราเรียนมาจาก คัมภีร์ไหน ๆ มันจะวิ่งแพล็บ ๆ ตามคัมภีร์ใบลานที่เรียนมา นี่ภาคปริยัติเราก็เคย

เทศน์มาแล้ว ทีนี้เวลาเข้าภาคปฏิบัติมันไม่เป็นอย่างนั้น มันถึงพูดได้ชัดเจนทุกอย่าง เพราะได้ผ่านมาแล้วด้วยกัน

ภาคปริยัติมันไปอย่างผิวเผิน ๆ เราไม่ได้ประมาทตำรา ตำราว่ายังไงก็ว่าไปตาม ตำรา ถ้าถูกเขาโจมตีว่าทำไมท่านเทศน์อย่างนั้น ก็ตำราว่าอย่างนี้ นั่นเห็นไหมเอาตำรา มาปิดแล้ว เจ้าของหลบหนีแล้ว ถ้าภาคปฏิบัติไม่เป็น จนกระทั่งทุกวันนี้ภาคปริยัติ เกือบจะพูดว่าไม่มี มันไม่ได้สนใจกับปริยัติ ภาคปฏิบัติขึ้นนี้เลย ๆ ปัจจุบัน ๆ เลย จะ เทศน์ซ้ำกันสักกี่ครั้งกี่หนไม่เคยสนใจ ขึ้นปัจจุบัน มีอะไรขึ้นเดี๋ยวนั้นปุ๊บ ๆ จบแล้วหาย เงียบไปเลยไม่ทราบว่าเทศน์อะไร ไม่สนใจ จะเทศน์ซ้ำของเก่ามากี่ครั้งกี่หนไม่สนใจทั้ง นั้น ขึ้นสด ๆ ร้อน ๆ แล้วเป็นใช้ได้ ๆ เป็นปัจจุบัน ๆ เป็นอย่างนั้นตลอดมา

เพราะฉะนั้นการเทศน์เวลานี้ปริยัติจึงไม่ค่อยจะปรากฏ นอกจากจะเฉียดไปทาง ปริยัติ ก็ยกภาษิตมาพูดบ้างเล็กน้อยแล้วผ่านไปเลย ยกภาษิตมาเทศน์ภาษิตนี้แล้วยัง ซ้ำภาษิตเข้าเป็นภาคปฏิบัติเข้าไปอีก ปริยัติท่านแปลว่าอย่างนั้น ๆ คือปฏิบัติมันดันลึก เข้าไปอีก เป็นอย่างนั้นนะ คืออันนี้มันถึงใจ ๆ ถอดออกจากนี้ ๆ อันนั้นถอดออกจาก คัมภีร์นั้นคัมภีร์นี้ อันนี้ถอดออกจากใจ พระพุทธเจ้าเทศน์ถอดออกจากพระทัย พระ สาวกทั้งหลายเทศน์ถอดออกจากใจทั้งนั้น ๆ

เพราะฉะนั้นเวลาสาวกไปเทศนาว่าการสั่งสอนนี้ ก็เต็มภูมินิสัยวาสนาของท่าน แต่ละองค์ ๆ ท่านไม่เคยไปทูลถามพระพุทธเจ้า การสั่งสอนโลกท่านไม่เคย ท่านเอา ของท่าน สมบัติของท่านมีมากน้อยตามนิสัยวาสนาของท่าน ท่านออกปัจจุบัน ๆ จบ แล้วหายเลย นี่เรียกว่าธรรมะภายในใจโดยแท้ ไม่ได้ไปอยู่ทางปริยัติไปตามคัมภีร์ใบ ลาน มันต่างกัน เราได้ผ่านมาแล้วทั้งสอง ทุกวันนี้จะเรียกว่าไม่สนใจปริยัติก็ไม่ผิด เอา ตรงนี้เลย นอกจากกิ่งก้านมันไปสัมผัสกันมันจะนำออกมาเล็กน้อย ๆ เท่านั้น หลัก ใหญ่มันจะออกจากนี้ทั้งหมดเลย แล้วไม่มีสิ้นสุดด้วย พูดให้มันตรง ๆ อย่างนี้ หลัก ใหญ่ไม่มีสิ้นสุด ออกเรื่อย ๆ หมุนไปไหนมันก็ไปอย่างนั้นเลย มีแต่เชื้อไฟเต็มไปหมด ทั่วแดนโลกธาตุ ไฟลุกลามไปตามเชื้อ ความรู้ความเห็นที่ออกไปสัมผัสกับสภาพแห่ง ความจริงทั้งหลายซึ่งเทียบกับว่าเชื้อไฟ ความจริงที่อยู่ภายในใจ ความรู้ภายในใจเท่า กับไฟ เรียกว่าธรรมนี่เท่ากับไฟ สภาวธรรมทั้งหลายเท่ากับเชื้อไฟ มันจะออกของมัน ลุกลามไปเรื่อย ๆ ตลอดเลย

นี่ละธรรมเป็นอย่างนั้น ให้ท่านทั้งหลายฟังเอา ธรรมพระพุทธเจ้ามีหรือไม่มี ฟังซิ ประกาศสอนโลกอยู่นี้มานานเท่าไร พระองค์สอน สอนด้วยพระเมตตาล้วน ๆ แต่เรา ฟัง ฟังด้วยความขี้เกียจห้อมล้อม ล้อมหน้าล้อมหลัง ฟังอะไรมันก็ไม่ได้ถ้อยได้ความ ไม่เป็นความสัตย์ความจริงพอที่จะเข้าไปสะดุดใจ ยึดเป็นคติเครื่องเตือนใจตนเองบ้าง ไม่ค่อยมี ฟังก็สักแต่ว่าฟังไป ท่านผู้เทศน์ท่านเทศน์เอาจริงเอาจัง ท่านไม่เหลาะแหละ นะ พุ่ง ๆๆ เป็นความจริงไปเลย แต่ผู้ฟังมันไม่พุ่งมารับละซิ มันเหลาะ ๆ แหละ ๆ ซิ มันถึงไม่เป็นท่า

นี่เราพูดถึงเรื่องปริยัติ ความรู้ทางด้านปริยัติ กับความรู้ทางด้านปฏิบัติ ซึ่งเป็นผล จากการปฏิบัติของตัวเองออกมา ๆ เป็นภาคปฏิเวธ คือรู้แจ้งเห็นจริงขนาดไหน ออก จากภาคปฏิบัติของตัว จะรู้ไปเรื่อย ๆ อย่างนั้น เป็นภาคปริยัติแล้วก็ปฏิบัติ แล้วก็ ปฏิเวธ มี ๓ ประเภท

การเทศนาว่าการถ้าลงออกจากภายในแล้ว จะใครเทศน์ขึ้นมันก็รู้ทันที นักปฏิบัติ รู้กันทันทีเลย ถึงจะเทศน์แบบแกงหม้อใหญ่ เทศน์ไปสุ่มสี่สุ่มห้าตามประสาของคนที่มี จำนวนมากและสุ่มสี่สุ่มห้า เอาหลักเอาเกณฑ์ไม่ได้ ธรรมะท่านแม้จะเป็นลักษณะสุ่มสี่ สุ่มห้า ท่านก็มีของท่านอยู่ภายใน ๆ แย็บออกมาตรงไหนจะจับได้ทันที ภูมิใจของท่าน สูงขนาดไหน ๆ ท่านมาแสดง แย็บออกมาตรงไหน จับได้ทันทีเลย นี่คือภูมิภายในของ ท่านมี ถ้าภูมิไม่มี เทศน์เสียงจรดเมฆก็ตามก็ไม่ได้เรื่องได้ราว คือ น้ำหนักในธรรมไม่มี น้ำหนักในหัวใจต่อธรรมไม่มี ก็มีแต่ลมปากจำมา พูดตามโวหาร ว้อ ๆๆ เนื้ออรรถเนื้อ ธรรมไม่มีอยู่ในใจก็มีแต่ลม พูดให้มันตรงอย่างนี้เลย

ถ้าเนื้ออรรถเนื้อธรรมมีอยู่ภายในใจ จะพูดออกไปแบบไหน ๆ เนื้อธรรมก็มีอยู่ ในนั้น แย็บออกไปปั๊บ จับได้ทันทีผู้ปฏิบัติด้วยกัน ใครมีภูมิจิตภูมิใจสูงต่ำขนาดไหน จับได้ทันที ๆ พูดแบบไม่มีหลักมีเกณฑ์ก็รู้ ภาคปฏิบัติจับได้ เรื่องความจริงนี้ไม่มีอะไร เกินภาคปฏิบัติ จับได้ ๆ ตลอดไปเลย

พอพูดถึงเรื่องนี้ก็อย่างที่เคยเล่าให้ฟังที่ว่า ยายแก่เลี้ยงม้านั้น ม้าอาชาไนยเวลา อยู่กับม้าทั้งหลายนั้น ไม่แสดงอาการว่าเป็นม้าอาชาไนย เป็นม้าที่เลิศเลอ ยอมรับกันว่า เลิศเลอทั่วโลกม้าอาชาไนย มีฤทธาศักดานุภาพมากที่สุดก็คือม้าอาชาไนย เวลานั้นยาย แก่แกเลี้ยงม้าไว้เป็นฝูง ๆ แล้วม้าอาชาไนยตัวนี้ก็แฝงอยู่ในม้าทั้งหลาย ยายแก่คนนั้น แกก็ไม่รู้ว่าม้านี้เป็นม้าชนิดใด มันก็กินอยู่กับฝูงม้าทั้งหลาย เลยกลายเป็นพ่อเป็นแม่ ของฝูงม้าทั้งหลายไปเลย ม้าตัวนี้ไปไหนรุมตาม ธรรมดาม้าทั้งหลายจะกลัวมากที่สุด เลย เหมือนเสือกับหมา กลัวกันขนาดนั้น แต่ม้าเหล่านี้เป็นเหมือนพ่อแม่กับลูก เพราะ ม้านี้ไม่แสดงตัว

จนกระทั่งพระสารีบุตร โมคคัลลาน์ที่เป็นพ่อค้าใหญ่ไปเที่ยวค้าขาย เที่ยวซื้อนั้น ซื้อนี้ไป เพราะทั้งสองพระองค์ท่านเคยเป็นมิตรเป็นสหายกันมานมนาน เพราะฉะนั้น ไปที่ไหนจึงติดกันไป ด้วยปุพเพนิวาสชาติปางก่อน ท่านเคยสัมผัสสัมพันธ์กันยังไง เข้า กันติดปั๊บ ๆ ไปเลยไม่ต้องถามใคร มันหากเป็นในหัวใจเอง พอมองเห็นกันมันจะดูด

ใส่กันทันทีเลย นี่ท่านเรียกว่าปุพเพนิวาส เคยเป็นเคยตายเคยเกิดเคยอยู่ร่วมกันมามาก น้อย เป็นอย่างนั้นนะ คือจิตนี้เป็นหลักธรรมชาติ พอสัมผัสกันปั๊บจะเข้าใจทันที ทราบ ทันที ความเคยเป็นมายังไง ๆ มันรู้ พูดให้ใครฟังก็ไม่ได้นะ พูดออกมาแต่เพียงผิวเผิน หลักใหญ่จริง ๆ พูดไม่ได้

เวลาม้าตัวนั้นอยู่ที่นั่น พระสารีบุตร โมคคัลลาน์เป็นพ่อค้าใหญ่ไป เลยกระซิบ ถามกัน ม้าตัวนี้เป็นม้าอาชาไนยนะนี่ ว่างั้น ยายแกเลี้ยงไว้ มันอยู่ด้วยกันยังไง ดูซินั่น มันอยู่ด้วยกันอย่างนี้แหละ ก็เลยถามยายว่า ม้าตัวนี้เป็นยังไง ๆ โอ๊ย แม่ไม่ทราบ ก็ เลี้ยงมากันอย่างนั้นแหละ แล้วเขาอยู่กับม้าทั้งหลายเขาอยู่ยังไง เขาก็อยู่อย่างนี้แหละ รุมกันอยู่อย่างนี้ ม้าอาชาไนยกับม้าทั้งหลาย อ๋อ เป็นอย่างนี้ แล้วเอาอาหารการกินให้ กินเล่าเป็นยังไง เขากินเหมือนม้าทั้งหลายกินนั้นแหละ ไม่มีผิดแปลกกันเลย ทีนี้พอ ถามได้ความชัดเจนแล้วว่า ยายคนนี้ก็ไม่รู้ว่าม้านี้เป็นม้าชนิดใด ม้าทั้งหลายก็ไม่รู้ว่าม้านี้เป็นม้าชนิดใด เลยไปเอารำอย่างดี ๆ มา ในตำราบอกว่าเอารำอาหารดี ๆ มา พอมา ก็เอาไปยื่นให้ม้าตัวนี้แหละ

พระสารีบุตร โมคคัลลาน์ไปซื้อรำอย่างดี ๆ มาเลย มามอบให้ ม้าอาชาไนยเฉย ไม่สนใจ ทำไมม้าตัวนี้ เวลาเขาเลี้ยงก็กินได้ทุกสิ่งทุกอย่าง ครั้นเวลาเราเอารำอย่างดีมา ให้ ทำไมจึงไม่กินรำของเรา ม้าตัวนั้นตอบมาทันที เราไปอยู่ในสถานที่ใด ที่คนทั้งหลาย ไม่ทราบว่าเราเป็นม้าชนิดใด เราอยู่ได้กินได้ไปได้ทุกแห่งทุกหนไม่มีกฎมีเกณฑ์ แต่นี้ อาศัยท่านเป็นผู้ที่รู้เราแล้วว่าเป็นม้าชนิดใด เพราะฉะนั้นเราจึงไม่กินรำของท่าน นั่น เห็นไหม ก็เพราะว่ารำนี้ยังเป็นอาหารที่ต่ำสำหรับม้าอาชาไนย ที่แสดงตัวออกมารับกัน รำนี้ดีขนาดไหนยังไม่สมศักดิ์ศรีของม้าอาชาไนย เพราะฉะนั้นม้าอาชาไนยจึงไม่กินรำของท่าน เห็นไหมล่ะ

ธรรมอยู่ในใจของจอมปราชญ์ นักปราชญ์ทั้งหลาย ท่านก็เป็นแบบเดียวกัน ไม่รู้ เพราะท่านไม่มีวี่แวว ไม่มีสิ่งที่ผลักที่ดันให้อยากพูดอยากคุยอย่างนั้นอย่างนี้ เป็นความ พอดีตลอด จะควรออกหนักเบามากน้อยเพียงไรแล้วแต่เหตุการณ์เข้ามาสัมผัส ที่จะ ควรแสดงหนักเบามากน้อยเพียงไรท่านก็ออกมาตามนั้น ๆ ถ้าไม่ควรออกดึงก็ไม่ออก ถ้าควรออก ควรออกเต็มที่ก็ผางทันทีเลย เสร็จแล้วผ่านเงียบ ๆ นี่แหละธรรมภายในใจ เป็นอย่างนั้น ผิดกันกับภายนอก นี่เราได้เรียนมา จึงได้พูดให้พี่น้องทั้งหลายฟัง ว่า ปริยัติกับปฏิบัติ ไม่ได้เหมือนกันนะ ทางภาคปฏิบัตินี้เป็นสมบัติติดตัวเลย ปริยัตินั้นอยู่ ทางโน้น ๆ ห่างไกลจากตัวมาก ธรรมสมบัติที่เป็นสมบัติของใจโดยแท้ เกิดขึ้นจากการ ปฏิบัติของตัวเองแล้วอยู่กับตัว ออกเมื่อไรได้ทั้งนั้น ๆ เป็นอย่างนั้นแหละต่างกัน

นี่เป็นยังไง ท่านทั้งหลายทราบหรือยังว่าธรรมมีหรือไม่มี ?ธรรมกับกิเลสแสดง อยู่กับเราอยู่ตลอดเวลา เฉพาะอย่างยิ่งคือกิเลส แสดงในหัวใจตลอดเวลาเลย ที่เราเคย พูดเสมอว่า กิเลสมันหมุนตัวของมันบนหัวใจของสัตว์เป็นอัตโนมัติของมัน คือไม่ต้อง บอกต้องกล่าว ไม่ต้องบังคับบัญชา กิเลสจะทำงานของมันเองโดยอัตโนมัติ ดันให้คิด ให้ปรุงเรื่องนั้นเรื่องนี้ ดันอยากให้รู้ให้เห็น ทุกสิ่งทุกอย่างความอยาก ความอยาก ๆ ดันออกไป กิเลสดันออกไป นี่ก็ทำงานตลอดตั้งแต่ตื่นนอนถึงหลับ ระงับกันเวลาหลับ พอตื่นขึ้นมาอันนี้ก็ติดเครื่องเลยทันที สังขาร อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา อวิชชาพื้นฐาน ของกิเลส ผลักดันออกมาให้เกิดความคิดความปรุง สังขาร วิญญาณ นามรูป เวทนา ต่าง ๆ มันจะผ่านของมันไปเรื่อย ๆ จากสังขารที่มีสมุทัยหนุนตัวไป นี้มันทำงานอยู่ทั้ง วันทั้งคืนในหัวใจสัตวโลก

แต่ใจไม่ตาย ใจไม่ฉิบหาย ทุกข์ลำบากขนาดไหนก็ยอมรับว่าทุกข์แต่ไม่ฉิบหาย คือใจดวงนี้ ใจจึงไม่เคยตาย ทุกข์ยากลำบากขนาดไหน ในทางไม่ดีก็ยอมรับว่าทุกข์แต่ ไม่เคยฉิบหาย เป็นอย่างนี้สำหรับใจ นี่เรียกว่ากิเลสทำงานบนหัวใจสัตวโลก ดูหัวใจเรา นักภาวนาจะพอทราบได้บ้าง มันจะผลักจะดันให้คิดให้ปรุงตลอดเวลาอยู่อย่างนั้นเป็น อัตโนมัติ ทีนี้เวลาเราบำเพ็ญธรรมก็ระงับความคิดความปรุงนี้ลงด้วยบทธรรม เช่น คำ บริกรรม เอาอันนี้พอดีกันกับความคิดความปรุงยุ่งเหยิงตลอดเวลานี้ ด้วยคำบริกรรม ของเรา เอ้า.ทางนั้นมันอยากคิดมาก ทางนี้ก็ปรุงธรรมสมบัติ คำบริกรรมนี้เข้าไป ตี เข้าไป ๆ มันรุนแรงทางนี้ก็บังคับเข้ารุนแรง บังคับหลายวันหลายคืนเข้าไป ทางปรุงนี้ ก็จะค่อยค่อนตัวลง

เพราะทางนี้ปรุงเป็นธรรมะ สังขารนี้เป็นฝ่ายธรรม สังขารอันหนึ่งเป็นฝ่ายกิเลส มันปรุงโดยอัตโนมัติของมันอยู่ตลอดเวลา ทีนี้สังขารส่วนมรรค ก็เป็นสังขารส่วนที่จะ ระงับดับสังขารส่วนสมุทัย ท่านจึงสอนให้ภาวนา อย่างอื่นระงับไม่ได้นะ เวลาภาวนา บังคับหนักเข้า ๆ อันนั้นจะอ่อนตัวลง ความสงบจะปรากฏขึ้น ๆ หนักมากเข้าความสงบ มากขึ้น อันนั้นก็แสดงตัวออกมาลำบาก ๆ ทางนี้ก็ก้าวเดิน ก้าวเดินเรื่อยจิตสงบเย็น ความคิดความปรุงที่เป็นเรื่องของกิเลสทำงานของมันโดยอัตโนมัตินั้น ค่อยระงับตัวลง ไป ๆ ทีนี้จิตก็ค่อยมีความสงบเย็น จากนั้นเกิดความสว่างไสว แปลกประหลาดอัศจรรย์ ขึ้นมาเรื่อย ๆ ทางนี้ก็มีกำลังเรื่อย ๆ ระงับดับกันลง ๆ จนกลายเป็นจิตสงบ ราบและราบ คาบ เป็นสมาธิ

เมื่อจิตเป็นสมาธิเต็มภูมิแล้ว อยู่ที่ไหนสบายหมด เพียงขั้นสมาธิเท่านี้ ซึ่งเรายัง ไม่เคยรู้ความจริงที่เลิศเลอกว่านี้ในธรรมทั้งหลาย เพียงเท่านี้พออยู่พอกิน เพราะฉะนั้น ผู้ที่มีจิตเป็นสมาธิจึงอยู่ไหนสบายหมด ไม่ยุ่งกับอะไรเลย ยิ่งพระปฏิบัติพระกรรมฐาน

ด้วยแล้วนั้นท่านยิ่งไม่มีอะไร มีแต่จะเร่งความสงบให้แน่นหนามั่นคงขึ้นไปเรื่อย ๆ ด้วยเหตุนี้เองผู้มีสมาธิคือความสงบเย็นใจ จึงติดสมาธิ ไม่อยากคิดอ่านทางด้านปัญญา ซึ่งเป็นทางคลี่คลายดูกิเลสและฆ่ากิเลสอะไรเลย อยู่แต่ความสงบเย็น นี่ละธรรมะเริ่ม ทำงานแล้ว ได้ความสงบ สบาย ๆ กิเลสความฟุ้งซ่านรำคาญ อยากรู้อยากเห็น อยากคิด เรื่องนั้นเรื่องนี้ ถอนตัวเข้ามาหมด ไม่อยาก

สุดท้ายเมื่อมีสมาธิเต็มภูมิแล้ว มีแต่ความสงบแน่วตลอดเวลาแล้วไม่อยากคิด อยากปรุงเรื่องอะไร แม้ที่สุดที่มันเคยอยากคิดอยากปรุงตามเรื่องของกิเลสนั้นก็ไม่ อยากคิด มันรำคาญใจ คิดแย็บออกมากวนใจแล้ว คิดอะไรออกมากวนใจแล้ว อยู่ด้วย ความสงบไม่มีอะไรกวนนี้ดีกว่า สมาธิจึงอยู่ด้วยความสงบ มีความรู้อันเดียว เอกัคคตาจิต เอกัคคตารมณ์ คือมีอารมณ์แห่งความสงบเป็นอันเดียวเท่านั้น อยู่อย่างนั้น นี่ละ จิตเวลาสงบเต็มที่แล้ว ความคิดความปรุงที่ผลักดันออกไปจากกิเลสให้คิดให้ปรุง ไม่ อยากคิด อยู่ทั้งวันอยู่ได้ อยู่ไหนอยู่ได้สบาย เพราะฉะนั้นผู้ที่มีสมาธิเต็มภูมิจึงติดสมาธิ ไม่อยากออกทางด้านปัญญา ก็จมตายกันอยู่นั้นแหละ

ที่นี้ทางด้านปัญญาออกคิด ไม่อยากคิดก็ออกคิด นี้คือความสงบเฉยๆ ไม่ใช่เป็น ทางแก้กิเลส เป็นแต่เพียงความสงบ ทางแก้กิเลสเป็นเรื่องของปัญญา ออกคิดออกปรุง พิจารณาเรื่องจิตนี้มันติดอะไร ถามหาสาเหตุของมัน มันติดอะไรจิตดวงนี้ มันก็ติดตัว ของเราเองก่อนอื่น ติดเราก็ติดเขา ติดภูเขาก็ติดภูเรา ติดกันไปพันกันไป แก้กันออก ด้วยปัญญา พิจารณาแยกธาตุแยกขันธ์ ดูสภาพความเป็นไปของธาตุขันธ์ของเรามัน เป็นยังไง สมมุติว่าเป็นหญิงเป็นชาย เป็นสัตว์เป็นบุคคล เอาอันนั้นมาตกเอาอันนี้มา แต่งหรูหราฟูฟ่า เหล่านั้นมันคืออะไร ดูไปทั้งสิ่งเหล่านั้น ดูเข้าไปหาทั้งตัวที่ถูกหุ้มห่อ เอาไว้ ประดับประดาตกแต่งไว้นั้น มันคืออะไร ดูเข้าไป ๆ แยกเข้าไป

ก็ความจริงมันมีอยู่แล้ว เราไม่ดูมันก็ไม่เห็น พอดูเข้าไปความจริงมีอยู่แล้วท้าทาย อยู่ตลอดเวลา มันก็ดูละซิ ท่านจึงยกขึ้นว่า อสุภะอสุภัง ทุกุขํ อนตฺตา เข้าไป ดูอันนี้มัน เจอหมดๆ มันก็คลี่คลายออกๆ ปล่อยออก วางออกๆ ก็ยิ่งเบาเข้าไปๆ ทีนี้ก็เห็นคุณ ค่าของปัญญา ดีไม่ดีกลับไปเห็นโทษของกิเลส คือ ความสงบ สมาธิ โอ๊ย.นอนตายอยู่ เฉยๆ ไม่เห็นละกิเลสได้สักตัว ปัญญาต่างหากแก้กิเลส มันก็พุ่งทางด้านปัญญา นี่ แหละที่นี่ ฟังซิพี่น้องทั้งหลาย ธรรมมีหรือไม่มี ตั้งแต่ทีแรกก็กิเลสมีเต็มหัวใจ คิดยุ่ง เหยิงวุ่นวายตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ ทีนี้ระงับกันด้วยบทธรรมต่างๆ เช่น สมาธิ ภาวนา บริกรรม เป็นต้น จนกระทั่งมันสงบลง นี่เรียกว่า ธรรมเกิด สมถธรรม ความ สงบของใจเกิดขึ้นแล้วเริ่มแล้ว จากนั้นก็เป็นสมาธิจิต แนบแน่นกับธรรม คือ ความ

สงบเย็นใจสบายทั้งวันทั้งคืน นี่ธรรมเกิดแล้วเต็มภูมิของธรรมประเภทนี้คือสมาธิ นี่ก็ เรียกว่า ธรรมเกิดที่ใจ ฟังซิธรรมมีหรือไม่มี

จากนั้นก็ออกทางด้านปัญญา ที่นี้ออกทางด้านปัญญานี้กว้างขวางมากมาย ที่แรก มันก็หมุนตัวแก้กิเลสของตัวเองเสียก่อน หมุนตัวแก้กิเลสของตัวเองภายในนี้ จน กระทั่ง อ้าว.พูดสรุปเลยว่า แก้ได้หมดโดยสิ้นเชิงด้วยสติปัญญาอัตโนมัติ เหมือนกันกับ กิเลสที่เป็นอัตโนมัติ ตั้งแต่ขั้นก้าวขึ้นสู่ปัญญาแล้วนี้สติปัญญาจะเป็นอัตโนมัติ นี่ละ ธรรมเกิดตลอดนะ ม่ากิเลสไปตลอด ๆ ธรรมนี้เกิดเป็นอัตโนมัติ ๆ แก้กันกับกิเลสที่เคย เป็นอัตโนมัติของมัน หมุนพันสัตว์ทั้งหลายให้ได้รับความทุกข์ความเดือดร้อนทุกหย่อม หญ้าคือกิเลสเท่านั้น ที่นี้เวลาคลี่คลายออกแก้ออก ก็คือธรรมเท่านั้นเป็นเครื่องแก้ นี้ก็ แก้แบบเดียวกันอีก เสมอกัน กิเลสมันมีอำนาจมากมันก็ทำงานผูกพันหัวใจสัตว์เป็น อัตโนมัติของมัน ที่นี้เวลาธรรมเราสั่งสมขึ้นมากขึ้น ๆ ธรรมมีกำลังแล้วธรรมก็สั่งสม พลังของตัวเองขึ้น แก้กิเลสคลี่คลายกิเลสออกเป็นอัตโนมัติ ๆ เป็นเอง ๆ เหมือนกัน

นี่ธรรมมีหรือไม่มีฟังซิ ที่นี่ธรรมแก้กิเลสเห็นแล้ว กิเลสพันสัตว์เราก็ทราบว่ากิเลส มี ทีนี้ธรรมแก้กิเลสก็แก้อย่างว่านี่ คลี่คลายออก ๆ เป็นอัตโนมัติ อยู่ที่ไหนเป็นอัตโนมัติ มีแต่แก้กิเลสโดยถ่ายเดียวตลอด ๆ ไปเลย ธรรมมีหรือไม่มี ฟังซิ นี่แหละธรรม ประเภทนี้แก้กิเลสบนหัวใจเราเอง เวลาแก้ออกไป ๆ เบาเท่าไรมันก็รู้ ๆ จนกระทั่งสิ้น ซากไปเลยขาดสะบั้นไม่มีอะไรเหลือ กิเลสที่ว่าเป็นอัตโนมัติดับวูบลงเลย ธรรมที่เป็น อัตโนมัติในการฆ่ากิเลสก็ดับไปพร้อมกันเลย เหลือแต่ธรรมธาตุล้วน ๆ ท่านเรียกว่า นิพพานของผู้สิ้นกิเลสแล้ว แม้จะมีขันธ์อยู่ก็ตาม แต่จิตนั้นเป็นนิพพานโดยสมบูรณ์ แล้ว

นี้แลนิพพานธรรมดูเอา มีหรือไม่มีที่ว่านี่ อยู่ในหัวใจดวงนี้สด ๆ ร้อน ๆ เป็นอกาลิโก กิเลสถ้าเราไม่แก้มันมันก็เป็นอกาลิโก เป็นกิเลสตลอดไป ธรรมะเมื่อนำ มาแก้เมื่อไรก็เป็นอกาลิโก เป็นธรรมะเสมอไป จนกระทั่งกิเลสขาดสะบั้นลงไป ทั้ง ธรรมะทั้งกิเลสก็ยุติคำว่า กิเลสทำงานไม่มี ธรรมที่จะทำงานเพื่อแก้กิเลสก็ไม่มี เป็นอัน ว่าสิ้นไปหมดทั้งสอง ฝ่ายหนึ่งฝ่ายมรรคปราบกิเลส ฝ่ายหนึ่งเป็นกิเลส ฝ่ายหนึ่งเป็น ฝ่ายมรรค คือ ทางแก้กิเลส เมื่อแก้กันเรียบร้อยแล้ว ทั้งสองฝ่ายนี้ก็เรียกว่า ระงับไป หมดเลย เหลือแต่ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ ท่านเรียกว่า นิพพานธรรมหรือธรรมธาตุ จะเรียกว่า นิพพานก็ได้ เรียกธรรมธาตุก็ได้ เป็นไวพจน์ใช้แทนกันได้ นี่แหละอยู่ในหัว ใจเราทุกคน ให้พากันตั้งใจปฏิบัตินะ อย่าให้กิเลสมันล้อมหน้าล้อมหลัง

เวลานี้แหม แทบจะดูไม่ได้นะ มองไปที่ไหนมันดูไม่ได้จะให้ว่าไง ใครจะว่าบ้าก็ว่า ก็มันเห็นอยู่นี่ว่าไง แต่เห็นอันนี้มันไม่เหมือนโลกเห็น ไม่หิวไม่โหย ไม่อยากคัดค้าน ต้านทานอะไร ๆ เฉยธรรมดา แต่เมื่อถึงวาระที่จะคัดค้านต้านทานหรือรบกันแล้วผึง เดียวเลย นี่ละธรรมมีอยู่กับทุกคน ๆ อย่าให้กิเลสมาหลอกนะ โห กิเลสหลอกสัตวโลก นี้หลอกจริง ๆ ตั้งหน้าตั้งตาท้าทายพระพุทธเจ้า ว่าบาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี พรหมโลกมี นิพพานมี เปรตผีประเภทต่างๆ ทั่วแดนโลกธาตุเต็มไปหมดนี้มี นี่คือ พระวาจาของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ที่ทรงรู้ทรงเห็นแล้วนำมาสอนโลก ทีนี้กิเลส มันลบหมดเลย ฟังซิ เวลานี้ก็ดีเวลาไหนก็ดี กิเลสต้องลบธรรมทั้งนั้น ลบไปเรื่อย ๆ ธรรมเบิกออก ๆ บำเพ็ญตัวออก ฆ่าตัวมันลบออกๆ มันจ้าขึ้นมาแล้วหมดปัญหาเอง บาป บุญ นรก สวรรค์ มีหรือไม่มีมันก็รู้อยู่ในใจ กิเลสก็ไม่มาค้านอีก สำหรับหัวใจดวง นั้นไม่มี พากันเข้าใจนะ

ต้องพากันฝึกกันฝืน ไม่ฝืนไม่ได้นะ ตายจริง ๆ จมจริง ๆ ถ้าไม่เชื่อพระพุทธเจ้า จมแน่ ๆ ไม่มีใครที่จะได้รับความสุขความเจริญแน่นหนามั่นคงด้วยอำนาจของกิเลส แล้วนำมาประกาศโลกสั่งสอนโลกให้โลกได้วิ่งตามกิเลส เพราะไปถึงบ่อแห่งความสุขไม่ เคยมี นอกจากบ่อแห่งความล่มจมถ่ายเดียวถ้าวิ่งตามกิเลส ถ้าวิ่งตามธรรมมีทางทันที มีไปเรื่อย ๆ ให้จับอันนี้ไว้ให้ดี เอาละ วันนี้พูดเพียงเท่านี้

เปิดดูข้อมูล วันต่อวัน ทันต่อเหตุการณ์ หลวงตาเทศน์ถึงเรื่องอะไร ทาง internet www.luangta.com หรือ www.geocities.com/bantadd